

fagligt godt rustet til at bestride det. Endvidere har patientrådgiverne god kontakt til patienterne og personalet. I undersøgelsen peges der dog også på, at en række forhold, bl.a. aflønning og hovedbeskæftigelse, medfører, at den første kontakt til patienten ofte forsinkes, og at patientrådgiverne langt fra altid deltager i retsmøder og møder i patientklagenævnene. Endvidere er der forskellige opfattelser af, hvad hvervet indebærer, og hvordan det bør praktiseres, jf. afsnit 3.6. ovenfor.

10.2. Justitsministeriets overvejelser

Der henvises indledningsvis til afsnit 6.3. ovenfor vedrørende Justitsministeriets overvejelser og forslag om patientrådgiverens deltagelse i møder i patientklagenævnet ved behandlingen af klager fra vedkommende patient. Endvidere henvises til bemærkningerne til psykiatrilovens § 24, stk. 2, i lovforslagets § 1, nr. 9.

Som det fremgår af afsnit 10.1. ovenfor, blev vederlaget til patientrådgiverne forhøjet i januar 1995. Herudover er der med virkning fra den 1. januar 1996 indført en ordning, hvorefter der ydes patientrådgivere, som er antaget af statsamtmanden, godtgørelse for udgifter til befordring ved siden af det takstmæssige vederlag. Der er således i de senere år sket en væsentlig forbedring af den samlede vederlæggelse af patientrådgiverne. Justitsministeriet vil imidlertid bl.a. i lyset af forslaget om patientrådgiverens deltagelse i patientklagenævnets møder og forslaget om at udvide nævnets kompetence til også at omfatte sager om tvangsinlæggelse og tvangstilbageholdelse være opmærksom på, om der kan være behov for at foretage en yderligere justering af vederlaget til patientrådgiverne.

Endvidere overvejer Justitsministeriet løbende, om der kan antages at være behov for yderligere initiativer, der kan styrke patientrådgivernes forudsætninger for at varetage hvervet. Det kan i den forbindelse nævnes, at Sundhedsministeriet, Socialministeriet og Justitsministeriet i samarbejde med de kommunale parter har besluttet at etablere et særligt kursustilbud til personer, der arbejder med sindslidende. Målgruppen for dette kursustilbud er primært patientrådgivere og bistandsværger samt støtte- og kontaktpersoner. Der er nedsat en arbejdsgruppe, der skal forestå udviklingen af kursustilbudene. Kurserne forventes udbudt i løbet af foråret 1997.

11. Ordningen med patientråd og patientmøder

11.1. Gældende ret og psykiatrilovsundersøgelsen

Efter psykiatrilovens § 30 skal der på hvert enkelt

psykiatrisk sygehus eller afdeling oprettes patientråd eller afholdes patientmøder efter regler, som fastsættes af sundhedsministeren. Formålet med denne bestemmelse er at give patienterne mulighed for at øve indflydelse på egne forhold. Patientråd og afholdelse af patientmøder kan således have betydning for patienternes følelse af eget værd og for personalets holdning til patienterne. Patienternes medindflydelse kan endvidere ses som en kontrolforanstaltning, der kan medvirke til at forebygge eventuelt misbrug, jf. herved betænkning nr. 1068/86 s. 407-417 og s. 423-426 og betænkning nr. 1109/87 s. 28 og s. 94-95.

De nærmere regler om patientråd og patientmøder er fastsat i Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 708 af 20. november 1989 om patientråd og patientmøder på psykiatriske sygehuse og afdelinger. Efter bekendtgørelsens § 1, stk. 2, skal amtsrådet beslutte, hvorvidt der på det enkelte psykiatriske sygehus eller afdeling skal oprettes patientråd eller afholdes patientmøder. Som grundlag for denne beslutning skal antallet af patienter på sygehuset eller afdelingen samt patienternes mulighed i øvrigt for at øve indflydelse og medbestemmelse på egne forhold indgå, jf. § 1, stk. 3.

Det påhviler endvidere amtsrådet at udfærdige nærmere retningslinier for oprettelse af patientråd og afholdelse af patientmøder, herunder om antallet af medlemmer i de nævnte organer samt disses virksomhed, jf. § 1, stk. 4. Desuden skal amtsrådet skabe det fornødne grundlag for, at patientråd kan oprettes, eller patientmøder kan afholdes, herunder sikre den fornødne vejledning og assistance, jf. § 2.

Om *patientråd* er det i øvrigt fastsat, at rådet vælges af og blandt patienterne, og at medlemskab af rådet ophører, når det pågældende medlem udskrives eller af andre grunde forlader sygehuset. Endvidere skal patientrådet holde møde jævnlige, dog mindst én gang i kvartalet, jf. § 4. Desuden er oprettelse af patientråd ikke til hinder for afholdelse af patientmøder, jf. § 7.

Patientrådet har ikke kompetence til at behandle spørgsmål, der vedrører enkeltpersoners forhold, jf. § 6. Efter § 5 skal en række spørgsmål af generel betydning for patienterne forelægges patientrådet til udtalelse, inden der træffes beslutning. Således skal rådet høres over retningslinier for det almindelige omsorgsarbejde, meningsfyldt beskæftigelse og husorden på de enkelte afdelinger samt tildeling og administration af de midler, der afsættes til patienternes beklædning, fritidsbefordring og aktiviteter som f.eks. sport m.v. og uddannelse m.v. Rådet skal også høres over planer og funktionsbeskrivelser for de bygningsmæssige forhold, større ændringer i disse samt større inventaranskaffelser.